

ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาระหนี้สินของเกษตรกรหมู่ที่ 7 บ้านท่าช้าง ตำบลทับผึ้ง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย
Factors affecting the debt of agriculture group 7 Baan Tha Chang , Tabphueng Sub-district, Si
Samrong District Sukhothai Province

ปทุมรัตน์ สนสุด¹ ญัฐกิตต์ กริตสารนนท์¹ สุธิพงษ์ โตฉิม^{1*} พิณรัตน์ นุชโพธิ์¹ และศุภศิวิ สุวรรณเกษร²

¹สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

²สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการชำระหนี้ และ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาระหนี้สินของครัวเรือนเกษตรกรหมู่ที่ 7 บ้านท่าช้าง ตำบลทับผึ้ง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย โดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม จำนวน 90 ชุด ผลการวิเคราะห์สาเหตุการเป็นหนี้ของเกษตรกรอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.26, SD = 0.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายสาเหตุ ทั้ง 2 สาเหตุ ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ก่อนหน้าจากการประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 2.99, SD = 0.79$) และก่อนหน้าจากเหตุสุดวิสัย ($\bar{X} = 1.60, SD = 0.67$) จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดหนี้จากการประกอบอาชีพ คือ 1.จำนวนสมาชิกในครอบครัว 2.หนี้สินในปัจจุบัน 3.อัตราดอกเบี้ย 4.ภาระหนี้สินที่ต้องชำระ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดหนี้จากเหตุสุดวิสัย คือ 1.การถือครองที่ 2.จำนวนที่ดินที่ถือครอง(ที่ตนเอง) และ 3.ภาระหนี้สินที่ต้องชำระ ตามลำดับ

คำสำคัญ: หนี้สินของเกษตรกร บัญชีครัวเรือน รายได้ทั้งหมดของครัวเรือน รายได้จากการทำเกษตร ค่าใช้จ่ายทั้งหมดของครัวเรือน

Abstract

The purpose of this study was to investigate factors influencing debt repayment ability and to investigate the factors affecting the debt burden of farmers moo 7, Baan Tha Chang, Tabphueng Sub-district, Si Samrong District Sukhothai Province. The instrument used to collect data was a questionnaire with 90 sets. The analysis of cause of debt of the farmers was low ($x = 2.26, SD = 0.59$). Considering both causes, they can be sorted in ascending order as follows: Occupation debt ($x = 2.99, SD = 0.79$) and debt due to force majeure ($x = 1.60, SD = 0.67$). Based on the hypothesis testing, it was found that factors related to debt incidence from occupation were 1 Number of family members 2. Current liabilities 3. Interest rate 4. Debt payable. And the factors that are related to the debt due to force majeure are: 1. Significant holding 2. Number of land held (self holding) and 3. Obligation to pay, respectively.

Keywords: Debt of farmers, Household account, All household income, Income from agriculture, Total cost of household

*ผู้นิพนธ์ประสานงาน suthiphong-to-chim@hotmail.com

1. บทนำ

ตำบลทับผึ้ง อำเภอสรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ได้ขึ้นชื่อว่าเป็นตำบลที่มีเกษตรกรที่ทำไร่ยาสูบเป็นจำนวนมาก สภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำยมไหลผ่านทางด้านทิศเหนือจรดทิศใต้ของพื้นที่ตำบลตลอดจนมีคลองธรรมชาติหลายสาย เหมาะสำหรับการเพาะปลูกพืชไร่และทำนา พื้นที่ทั้งหมด 13,978 ไร่ แยกเป็นพื้นที่การเกษตร 12,417 ไร่ (ข้อมูลตำบลทับผึ้ง อำเภอสรีสำโรง สุโขทัย, 2559 : ออนไลน์) อาชีพหลัก ทำนา ทำไร่ยาสูบ อาชีพเสริม ทำสวนมะลิ ดาวเรือง ประดิษฐ์ดอกไม้ ดังนั้นผลที่เกิดขึ้นคือ จะพบว่าการทำงานการเกษตรมักจะทำในช่วง เดือนตุลาคม – เดือนพฤษภาคม หรือใช้ระยะเวลาในการทำงานประมาณ 8 เดือน และในช่วงหน้าแล้งก็จะอพยพเข้าไปในเมืองหรือกรุงเทพฯ และได้ผลผลิตตามความมุ่งหมายนั้นมักจะขึ้นอยู่กับตัวแปรต่าง ๆ หลายตัวจึงทำให้เกษตรกรมีความเสี่ยงค่อนข้างมาก เช่น ความแปรปรวนของธรรมชาติย่อมมีผลกระทบต่อปริมาณและผลผลิตที่เกษตรกรจะได้รับอาจนำไปสู่การสูญเสียรายได้ ซึ่งถือเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมานาน

ปัญหาหนี้สินของเกษตรกร นับเป็นปัญหาที่หนักที่สุด และเป็นผลสืบเนื่องมาจากเศรษฐกิจไม่ค่อยดีและการจัดการชีวิตที่ดีของเกษตรกร หนี้สินเกษตรกรจึงเป็นทุกข์เรื้อรังของเกษตรกรมาเป็นเวลานานและเป็นภาระการเงิน อันเกิดจากการกู้ยืม ทั้งการกู้ยืมเงินในระบบและนอกระบบ โดยชาวบ้านจะทำการก่อหนี้เพื่อนำไปใช้ในการต่าง ๆ เช่นการอุปโภค การบริโภค ในช่วงที่มีรายได้น้อยกว่ารายจ่าย นอกจากนี้ยังกู้เงินไปลงทุนทำการเกษตร ก็อาจทำให้ก่อหนี้ขึ้นมาได้

งานวิจัยนี้มุ่งเน้นศึกษาวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาระหนี้สินของเกษตรกรใน หมู่บ้านท่าช้าง ตำบลทับผึ้ง อำเภอสรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่ส่งผลต่อภาระของเกษตรกร อาจกล่าวได้ว่ามีสาเหตุมาจากปัจจัยที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็นจากปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจเจก บุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และนโยบายของรัฐบาล เพื่อใช้เป็นฐานความรู้ที่นำมาเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาภาระหนี้ และ ความยากจนของเกษตรกรในภาคชนบทอย่างยั่งยืนตาม “แนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการชำระหนี้ หมู่ที่ 7 บ้านท่าช้าง ตำบลทับผึ้ง อำเภอสรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาระหนี้สินของเกษตรกรหมู่ที่ 7 บ้านท่าช้าง ตำบลทับผึ้ง อำเภอสรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปิยวรรณ ชัยมาทิกุล (2557)ศึกษา แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ตำบลเชียงแหว อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดพะเยาพบว่า ปัญหาหนี้สินของสมาชิกของสมาชิกหมู่บ้าน ตำบลเชียงแหว อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดพะเยาที่เกิดจากการผลิตในภรรวมอยู่ในระดับมากสาเหตุมาจากต้นทุนในการผลิตสินค้าทางการเกษตรสูงขึ้น สินค้าทางการเกษตรมีราคาตกต่ำ รวมทั้งรายได้จากการลงทุนในการประกอบอาชีพเกษตรกรลดลง รongลงมาเป็นปัญหาที่เกิดจากตัวผู้กู้ (สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน)สาเหตุมาจากมีค่าใช้จ่ายฉุกเฉินเกิดขึ้นในครัวเรือน เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียนบุตร ค่าใช้จ่ายในพิธีการต่าง ๆ ได้แก่ งานศพ งานบุญ งานแต่งงาน เป็นต้น

สุกานดา กลิ่นขจร และ นรรัฐ รื่นกวี(2555) ศึกษาปริมาณหนี้สิน ความสามารถในการชำระหนี้สิน และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของเกษตรกรในเขตอำเภอด่านขุนทดและอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา โดยปัจจัยที่นำมาทำการศึกษา คือ ปัจจัยด้านโครงสร้างทางเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านโครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรม ปัจจัยด้านนโยบายทางการเมือง ปัจจัยด้านความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพ ปัจจัยด้านความสามารถในการปรับตัว และปัจจัยด้าน

ความสามารถในการบริหารจัดการ และปัจจัยด้านความสามารถในการบริหารจัดการมีความสำคัญต่อภาวะหนี้สินของเกษตรกรมากที่สุด

ณัฐพงษ์ ท้วมจันทร์(2555)ศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหางว โดยปัจจัยทั้ง 4 ด้าน ในภาพรวมมีผลทำให้เกิดภาวะหนี้สินอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินสูงที่สุด คือ ปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.49$) รองลงมา คือ ปัจจัยด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภค มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.45$) และปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินต่ำที่สุด คือปัจจัยด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.11$)

นิชาภา เทพนาทิจ(2554) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อหนี้สินของเกษตรกรที่ยากจนมาก ในจังหวัดพะเยา ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของเกษตรกร ได้แก่ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนสมาชิกใน ครัวเรือนที่เป็นภาระ จำนวนสมาชิกครัวเรือนมีผู้ป่วยที่ต้องรักษาเป็นประจำหนี้สิน ความสามารถในการขายผลผลิต และสถานภาพของหัวหน้าครัวเรือน โดยปัจจัยทั้งหมดนี้สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการชำระหนี้ของเกษตรกร ได้ร้อยละ 39.1 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ณฤมล ลือชา (2553)ศึกษาปัญหาหนี้สินเชิงซับซ้อนกับศักยภาพและข้อจำกัดของการแก้ปัญหาโดยชุมชนกรณีศึกษาบ้านวังหมื่น ตำบลสันโป่ง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาได้พบว่า สาเหตุให้เกิดหนี้มีหลายสาเหตุ จากสาเหตุเชิงโครงสร้างคือ จุดเปลี่ยนจากการผลิตระบบเดิม ไปสู่เชิงพาณิชย์ มีการพัฒนาสิ่งสาธารณูปโภคและปัจจัยพื้นฐาน (Infrastructures) ที่นำไปสู่การเกิดปัญหาในกระบวนการผลิตที่เปลี่ยนจากแบบดั้งเดิมเป็นเพื่อการค้า ส่งผลให้ต้องพึ่งพาปัจจัยการผลิตและการตลาด จากภายนอกทำให้ต้นทุนการผลิตและค่าใช้จ่ายเพิ่มสูงขึ้นส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบริโภค เป็นบริโภคนิยม ทำให้ขาดความเป็นชุมชนแบบดั้งเดิมกลายเป็นชุมชนปัจเจกนิยม

พิชญ์ ผลปราชญา (2553)ศึกษาหนี้สินครัวเรือนเกษตรกรในตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพหนี้สินของครัวเรือนเกษตรกร และ ความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรเศรษฐกิจสังคม และการเป็นหนี้สินของครัวเรือนเกษตรกรในตำบลหนอง แวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้วพบว่า จำนวนบุตรของหัวหน้าครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับการเป็นหนี้ในระบบและหนี้นอกระบบอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่อายุ และสภาพสมรสของหัวหน้าครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับการเป็นหนี้ นอกระบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วีระ พรหมนาม (2553)ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของลูกค้านาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หน่วยอำเภอชนบท สาขาชนบท สำนักงานจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่าสาเหตุที่ค้างชำระหนี้เนื่องจากนำเงินรายได้ไปเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาบุตร และทัศนคติต่อการดำเนินงานของ ธกส. อยู่ในระดับชอบมาก

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร ได้แก่ ครัวเรือน หมู่ที่ 7 บ้านท่าช้าง ตำบลทับผึ้ง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย จำนวน 90 ครัวเรือน ระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูล ช่วงเดือน มกราคม ถึงเดือน มีนาคม 2560 โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

- ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ตัวแบบสอบถามมีลักษณะแบบเลือกตอบ (Check list)
- ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยเศรษฐกิจ ตัวแบบสอบถามมีลักษณะแบบเลือกตอบ (Check list)
- ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการกู้เงิน ตัวแบบสอบถามมีลักษณะแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุของการเป็นหนี้ โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านหนี้จากการประกอบอาชีพ ด้านหนี้จากเหตุสุดวิสัย เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

- เกณฑ์การแปลความหมาย เกณฑ์ค่าเฉลี่ยในการแปลความหมายมี 5 ตัวเลือก สำหรับตอนที่ 4 แสดงดังนี้
- คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.21-5.00 หมายถึง ความพึงพอใจ/คาดหวังมากที่สุด
- คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.41-4.20 หมายถึง ความพึงพอใจ/คาดหวังมาก
- คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.61-3.40 หมายถึง ความพึงพอใจ/คาดหวังปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.81-2.60 หมายถึง ความพึงพอใจ/คาดหวังน้อย
- คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.80 หมายถึง ความพึงพอใจ/คาดหวังน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษานี้อาศัยข้อมูลที่ได้จาก การเก็บตัวอย่างของแบบสอบถาม แล้วนำมาอธิบายเชิงพรรณนา (Description method) และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ค่าความถี่ร้อยละ (Percentage)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงข้อมูลให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนทั้งหมด

ค่าเฉลี่ย (Mean: \bar{x}) (อ้างอิงใน กัลยา วานิชย์บัญชา, 2557: 47)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ	\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) (อ้างอิงใน กัลยา วานิชย์บัญชา, 2557: 71)

$$SD = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n - 1)}}$$

เมื่อ	SD	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	x	แทน ข้อมูลตัวที่ 1,2,3,...,n
	\bar{x}	แทน ค่าเฉลี่ย
	n	แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

Independent Sample T-test (อ้างอิงใน มนตรี สังก์ทอง, 2557: 285)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1-1)S_1^2 + (n_2-1)S_2^2}{n_1+n_2-2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}, df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ	t	แทน ค่าการแจกแจงของที (t-Distribution)
	\bar{X}_1	แทน ค่าเฉลี่ยของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	\bar{X}_2	แทน ค่าเฉลี่ยของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	S_1^2	แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	S_2^2	แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	n_1	แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	n_2	แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

The Wilcoxon-Mann-Whitney U Test (อ้างอิงใน สุวิมล ติรกานันท์, 2553: 74)

$$Z = \frac{W_x \pm 0.5 - m(N+1)/2}{\sqrt{[mn/N(N-1)][(N^3-N)/12 - \sum_{j=1}^g (t_j^3 - t_j)/12]}}$$

เมื่อ	W_x	แทน ผลรวมของลำดับแต่ละตัวแปร
	m	แทน จำนวนข้อมูลในกลุ่มที่น้อยกว่า
	n	แทน จำนวนข้อมูลในกลุ่มที่มากกว่า
	t_j	แทน จำนวนที่ซ้ำ
	N	แทน จำนวนทั้งหมด

The Kruskal-Wallis (อ้างอิงใน สุวิมล ติรกานันท์, 2553: 132)

$$KW = \left[\frac{12}{N(N+1)} \sum_{i=1}^k n_j \bar{R}_j^2 \right] - 3(N+1)$$

เมื่อ \bar{R}_j แทน ค่าเฉลี่ยของอันดับในกลุ่มที่ j
 N แทน $n_1 + n_2 + \dots + n_k$

One-way ANOVA (อ้างอิงใน มนตรี สังข์ทอง, 2557: 323)

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}, df = k, n_1 = k$$

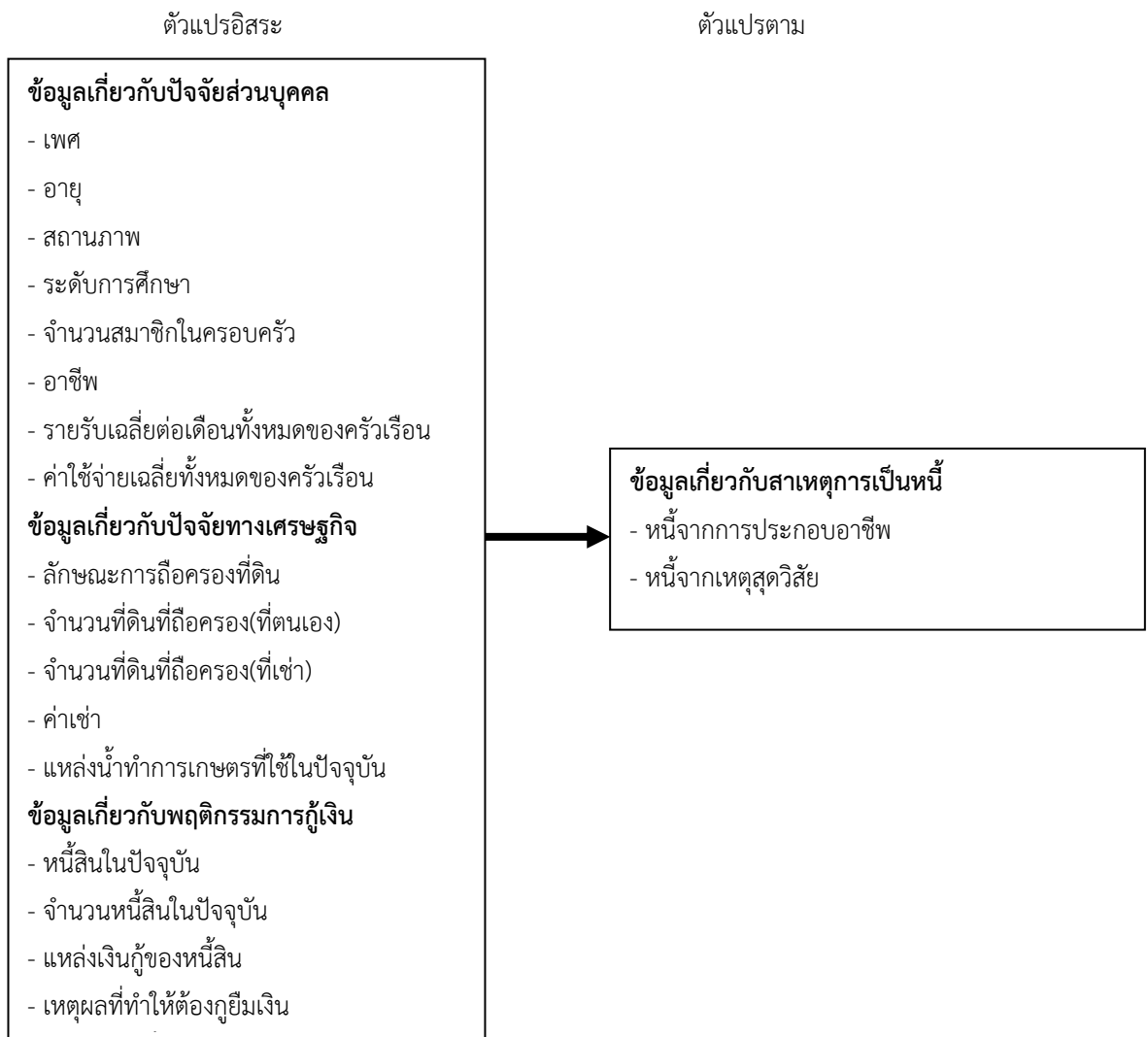
เมื่อ F แทน ค่าสถิติในการแจกแจงแบบเอฟ (*F-Distribution*)
 MS_B แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 MS_W แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

การใช้สถิติทดสอบ

ก่อนทำการทดสอบสมมติฐานจะต้องทำการทดสอบคุณสมบัติของข้อมูล 2 ขั้นตอน คือ

1. การทดสอบว่าข้อมูลที่ทำการศึกษา มีการกระจายตัวแบบเป็นโค้งปกติหรือไม่ ทดสอบด้วย Kolmogorov-Smirnov Test หรือ Shapiro Wilk Test
 2. การทดสอบว่าข้อมูลที่ทำการศึกษา มีความแปรปรวนเท่ากันในทุกกลุ่มหรือไม่ ทดสอบด้วย Levene Test
- ข้อมูลที่ทำการศึกษา หากมีคุณสมบัติครบทั้ง 2 ข้อ จะสามารถใช้สถิติ Parametric (Independent Sample t Test, ANOVA) ได้ หากข้อมูลขาดคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งหรือทั้งสองข้อจะต้องใช้สถิติ Non-Parametric ในการทดสอบ (Mann Whitney Test, Kruskal Wallis Test)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย 50 คน ร้อยละ 55.6 รองลงมาคือเพศหญิง จำนวน 40 คน ร้อยละ 44.4 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มากที่สุด จำนวน 52 คน ร้อยละ 57.8 มีสถานภาพสมรสมากที่สุด จำนวน 59 คน ร้อยละ 56.6 มีการศึกษาระดับมัธยมตอนต้นที่สุด จำนวน 35 คน ร้อยละ 38.9 มีจำนวนสมาชิกระหว่าง 4-6 คนมากที่สุด จำนวน 48 คน ร้อยละ 53.3 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท มากที่สุด จำนวน 71 คน ร้อยละ 78.9 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครัวเรือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาทมากที่สุด จำนวน 54 คน ร้อยละ 60.0 คนตามลำดับ (รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 1)

ตาราง 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	40	44.4
ชาย	50	55.6
รวม	90	100.0

ตาราง 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ช่วงอายุ		
ต่ำกว่า หรือเท่ากับ 20 ปี	3	3.3
21-30 ปี	8	8.9
31-40 ปี	27	30.0
41-50 ปี	52	57.8
รวม	90	100.0
สถานะภาพสมรส		
โสด	16	17.8
สมรส	59	56.6
หม้าย	9	10.0
อยู่ร้าง	6	6.7
รวม	90	100.0
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	26	28.9
มัธยมศึกษาตอนต้น	35	38.9
มัธยมศึกษาตอนปลาย	23	25.6
ปริญญาตรี	6	6.7
รวม	90	100.0
จำนวนสมาชิกในครอบครัว		
1-3 คน	24	26.7
4-6 คน	48	53.3
7-9 คน	17	18.9
10 คนขึ้นไป	1	1.1
รวม	90	100.0
รายได้เฉลี่ยต่อเดือนทั้งหมดของครัวเรือน		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท	71	78.9

10,001 – 30,000 บาท	19	21.1
รวม	90	100.0
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนทั้งหมดของครัวเรือน		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท	54	60.0
10,001 – 30,000 บาท	35	38.9
30,001 – 50,000 บาท	1	1.1
รวม	90	100.0

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีลักษณะการถือครองที่ดินของตนเองจำนวน 52 คนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 57.8 รองลงมาคือ ที่ดินของตนเองและไม่ใช้ของตนเอง และ ที่ดินของคนอื่น (ที่เช่า) ร้อยละ 21.1 จำนวนที่ดินที่ถือครอง(ที่ตนเอง) 1-5 ไร่ มากที่สุด จำนวน 43 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 58.1 และมีจำนวนที่ดินที่ถือครอง(ที่เช่า) 1-5 ไร่ มากที่สุด จำนวน 19 ครัวเรือน ร้อยละ 47.5 มีค่าเช่า 1,801 – 2,000 บาท/ไร่ มากที่สุด จำนวน 37 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 92.5 แหล่งน้ำทำการเกษตรที่ใช้ คือ แหล่งน้ำตามธรรมชาติ(ลำคลอง หนอง บึง)มากที่สุด จำนวน 38 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 42.2 ตามลำดับ (รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 2)

ตาราง 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจ

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะการถือครองที่ดิน		
ที่ดินของตนเอง	52	57.8
ที่ดินของตนเองและไม่ใช้ของตนเอง	19	21.1
ที่ดินของคนอื่น(ที่เช่า)	19	21.1
รวม	90	100.0
จำนวนที่ดินที่ถือครอง(ที่ตนเอง)		
1-5 ไร่	43	58.1
6-10 ไร่	24	32.4
11-15 ไร่	4	5.4
16-20 ไร่ขึ้นไป	3	4.1
รวม	74	100.0
จำนวนที่ดินที่ถือครอง(ที่เช่า)		
1-5 ไร่	19	47.5
6-10 ไร่	16	40.0
11-15 ไร่	5	12.5
รวม	40	100.0
ค่าเช่า		
1,500 – 1,800 บาท	1	2.5

1,801 – 2,000 บาท	37	92.5
2,001 – 2,500 บาท	1	2.5
2,501 – 3,000 บาท	1	2.5
รวม	40	100.0
แหล่งน้ำทำการเกษตรที่ใช้ในปัจจุบัน		
ระบบชลประทาน	1	1.1
แหล่งน้ำตามธรรมชาติ(ลำคลอง หนอง บึง)	38	42.2
แหล่งน้ำของตนเอง(ขุดบ่อใช้เอง)	51	56.7
รวม	83	100.0

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการกู้เงิน

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีหนี้สิน จำนวน 84 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 93.3 มีหนี้สินในปัจจุบันจำนวน 200,001 – 300,000 บาทขึ้นไป มากที่สุด จำนวน 43 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 51.2 รองลงมาคือ 50,001 -100,000 บาท จำนวน 19 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 22.6 มีหนี้สินจากแหล่งเงินกู้ คือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ มากที่สุด จำนวน 47 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 56.0 รองลงมา คือ ธนาคารพาณิชย์ และสถาบันการเงินอื่น ๆ จำนวน 9 ครัวเรือน ร้อยละ 22.6 เหตุผลที่กู้เงิน คือ เพื่อการลงทุนประกอบอาชีพ มากที่สุด จำนวน 30 ครัวเรือน ร้อยละ 35.7 รองลงมา คือ เพื่อการศึกษาของบุคคลในครอบครัว จำนวน 27 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 32.1 อัตราดอกเบี้ยของเงินกู้ คือ คิดเป็นร้อยละ 5 -10 บาท/ปี มากที่สุด จำนวน 44 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 52.4 รองลงมาคือน้อยกว่าหรือเท่ากับ ร้อยละ 5 บาท/ปี จำนวน 39 คิดเป็นร้อยละ 46.4 และภาระหนี้สินของครัวเรือนที่ต้องชำระต่อปี ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 50000 บาท มากที่สุด จำนวน 54 ครัวเรือน ร้อยละ 64.3 รองลงมาคือ 50,001 -100,000 บาท จำนวน 24 ครัวเรือน ร้อยละ 28 ตามลำดับ (รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 3)

ตาราง 3 ข้อมูลที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการกู้เงิน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ปัจจุบันท่านมีหนี้สินหรือไม่		
มีหนี้สิน	84	93.3
ไม่มีหนี้สิน	6	6.7
รวม	90	100.0
ปัจจุบันท่านมีหนี้สินจำนวนเท่าไร		
ต่ำกว่า 50,000บาท	12	14.3
50,001 – 100,000 บาท	19	22.6
100,001 – 200,000 บาท	10	11.9
200,001 - 300,000 บาทขึ้นไป	43	51.2

รวม	84	100.0
ท่านมีหนี้สินจากแหล่งเงินกู้ใดบ้าง		
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์	47	56.0
กองทุนหมู่บ้าน	9	10.7
สหกรณ์การเกษตร	9	10.7
ธนาคารพาณิชย์ และสถาบันการเงินอื่น ๆ	9	22.6
รวม	84	100.0
เหตุผลที่ทำให้ท่านต้องกู้ยืมเงิน		
เพื่อการลงทุนประกอบอาชีพ	30	35.7
เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน	25	29.8
เพื่อการศึกษาของบุคคลในครอบครัว	27	32.1
เพื่อเหตุผลอื่น ๆ	2	2.4
รวม	84	100.0
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของท่าน		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ ร้อยละ 5 บาท/ปี	39	46.4
ร้อยละ 5-10 บาท/ปี	44	52.4
ร้อยละ 15 – 20 บาท/ปี	1	1.2
รวม	84	100.0

ตาราง 3 ข้อมูลที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการกู้เงิน (ต่อ)

ภาระหนี้สินของครัวเรือนที่ต้องชำระเฉลี่ยต่อเดือนหรือต่อปี		
ต่ำกว่า 50,000 บาท	54	64.3
50,001 – 100,000 บาท	24	28.6
100,001 – 200,000 บาท	5	6.0
200,0001 – 300,000 บาทขึ้นไป	1	1.2
รวม	84	100.0

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุการเป็นหนี้

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสาเหตุการเป็นหนี้ของเกษตรกรจากการประกอบอาชีพ โดยจำแนกเป็นรายข้อ

หนี้จากการประกอบอาชีพ	\bar{x}	SD	ระดับความสำคัญ
-----------------------	-----------	----	----------------

เพื่อใช้สำหรับนำไปจ่ายค่าเช่า ที่ดินในการทำไร่	3.21	1.59	ปานกลาง
เพื่อใช้สำหรับนำไปซื้อเคมีภัณฑ์ต่างๆ ในการทำไร่	4.14	0.89	มาก
เพื่อใช้สำหรับซื้ออุปกรณ์ทำไร่	3.03	1.29	ปานกลาง
เพื่อใช้สำหรับนำไปจ่ายค่าจ้าง แรงงาน	2.48	1.49	น้อย
เพื่อใช้สำหรับลงทุนซื้อที่ดินทำกิน	1.52	.92	น้อยที่สุด
เพื่อใช้สำหรับนำไปลงทุนปลูกพืช	3.66	1.18	มาก
รวม	2.99	0.79	น้อย

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์สาเหตุการก่อกวนนี้จากการประกอบอาชีพของเกษตรกร พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีสาเหตุการก่อกวนนี้อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.99$, $SD = 0.79$) แต่เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าสาเหตุการก่อกวนนี้ระดับมากในเรื่องการก่อกวนนี้เพื่อใช้สำหรับนำไปซื้อสารเคมีภัณฑ์ต่างๆในการทำไร่ ($\bar{X} = 4.14$, $SD = 0.89$) รองลงมาคือเพื่อใช้สำหรับนำมาลงทุนปลูกพืช ($\bar{X} = 3.66$, $SD = 1.18$) และสาเหตุการก่อกวนนี้ในระดับปานกลางเพื่อใช้สำหรับนำไปจ่ายค่าเช่าที่ดินสำหรับทำไร่ ($\bar{X} = 3.21$, $SD = 1.59$) และเพื่อใช้ซื้ออุปกรณ์ทำไร่ตามลำดับ ($\bar{X} = 3.03$, $SD = 1.29$) ตามลำดับ

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสาเหตุการเป็นหนี้โดยก่อกวนนี้จากเหตุสุจริตของเกษตรกร โดยจำแนกเป็นรายข้อ

หนี้จากเหตุสุจริต	\bar{X}	SD	ระดับความสำคัญ
ใช้เป็นทุนการศึกษาบุตร	2.40	1.46	น้อย
ราคาผลผลิตตกต่ำ	1.70	1.22	น้อยที่สุด
เกิดความล้มเหลวหรือขาดทุน	1.60	1.12	น้อยที่สุด
ใช้เป็นค่าใช้จ่ายซ่อมแซมทรัพย์สินที่เกิดจากภัยธรรมชาติ	1.59	0.97	น้อยที่สุด
กู้เงินตามเพื่อนบ้าน	1.91	1.13	น้อย
ถูกไล่ที่ทำกินไม่มีที่ดินทำกิน	1.14	0.49	น้อยที่สุด
ใช้เป็นค่ารักษาพยาบาลตนเองหรือบุคคลในครอบครัว	1.20	0.66	น้อยที่สุด
รวม	1.60	0.67	น้อยที่สุด

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์สาเหตุการก่อกวนนี้จากเหตุสุจริตของเกษตรกร พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีสาเหตุการก่อกวนนี้จากเหตุสุจริตอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.60$, $SD = 0.67$) แต่เมื่อพิจารณารายข้อพบว่ามีการก่อกวนนี้เพื่อใช้เป็นทุนการศึกษาบุตรในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.40$, $SD = 1.46$ รองลงมาคือกู้เงินตามเพื่อนบ้าน ($\bar{X} = 1.91$, $SD = 1.13$) ตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสาเหตุการเป็นหนี้ของเกษตรกร โดยจำแนกเป็นภาพรวม

สาเหตุการเป็นหนี้	\bar{X}	SD	ระดับความพึงพอใจ
หนี้จากการประกอบอาชีพ	2.99	0.79	น้อย
หนี้จากเหตุสุจริต	1.60	0.67	น้อยที่สุด

รวม	2.26	0.59	น้อย
------------	-------------	-------------	-------------

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์สาเหตุการเป็นของเกษตรกร ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.26$, $SD = 0.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายสาเหตุ ทั้ง 2 สาเหตุ ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ก่อนนี้จากการประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 2.99$, $SD = 0.79$) และก่อนนี้จากเหตุสุตวิสัย ($\bar{X} = 1.60$, $SD = 0.67$) ตามลำดับ

การทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่ส่งผลต่อภาระหนี้สินของเกษตรกร โดยแบ่งเป็นสาเหตุมีการกำหนดสมมติฐาน และแสดงผลการทดสอบดังนี้

ตาราง 7 แสดงการตั้งสมมติฐานและผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐาน	ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	Sig
1.เพศมีความสัมพันธ์กับสาเหตุของการเป็นหนี้	เพศ (ชาย/หญิง)	หนี้จากการประกอบอาชีพ	.622
		หนี้จากเหตุสุตวิสัย	.333
2.อายุมีความสัมพันธ์กับสาเหตุของการเป็นหนี้	อายุ (ปีต่ำกว่า หรือเท่ากับ 20 ปี/ 21-30 ปี/31-40 ปี 41-50 ปี)	หนี้จากการประกอบอาชีพ	.156
		หนี้จากเหตุสุตวิสัย	.217
3. สถานภาพมี ความสัมพันธ์กับสาเหตุของการเป็นหนี้	สถานภาพ(โสด/ สมรส/หม้าย/อย่าร้าง	หนี้จากการประกอบอาชีพ	.396
		หนี้จากเหตุสุตวิสัย	.598
4.ระดับการศึกษามี ความสัมพันธ์ต่อการเป็นหนี้	ระดับการศึกษา (ประถมศึกษา/มัธยมศึกษา ตอนต้น/มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปริญญาตรี)	หนี้จากการประกอบอาชีพ	.836
		หนี้จากเหตุสุตวิสัย	.406
5.จำนวนสมาชิกในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับสาเหตุของการเป็นหนี้	จำนวนสมาชิกในครัวเรือน(1- 3 คน/4-6 คน/7-9 คน/10 คนขึ้นไป)	หนี้จากการประกอบอาชีพ	.000
		หนี้จากเหตุสุตวิสัย	.033
6.อาชีพความสัมพันธ์กับสาเหตุของการเป็นหนี้	อาชีพ(เกษตรกรกรรม/ รับจ้างทั่วไป)	หนี้จากการประกอบอาชีพ	.979
		หนี้จากเหตุสุตวิสัย	.084
7.รายได้มีความสัมพันธ์กับสาเหตุของการเป็นหนี้	รายได้(น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท/10,001 – 30,000 บาท)	หนี้จากการประกอบอาชีพ	.112
		หนี้จากเหตุสุตวิสัย	.045

ตาราง 7 แสดงการตั้งสมมติฐานและผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยส่วนบุคคล(ต่อ)

สมมติฐาน	ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	Sig
8.ค่าใช้จ่ายมีความสัมพันธ์กับสาเหตุของการเป็นหนี้	ค่าใช้จ่าย(น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท/ 10,001 – 30,000 บาท/ 30,001 – 50,000 บาท)	หนี้จากการประกอบอาชีพ หนี้จากเหตุสุตวิสัย	0.201 .023

จากตาราง 7 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า จำนวนสมาชิกในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับสาเหตุของการก่อหนี้จากการประกอบอาชีพ (Sig=0.00) หนี้จากเหตุสุตวิสัย (Sig=0.033) และ รายได้มีความสัมพันธ์กับสาเหตุของการก่อหนี้จากเหตุสุตวิสัย(Sig=.045) และค่าใช้จ่ายมีความสัมพันธ์กับสาเหตุของการก่อหนี้จากเหตุสุตวิสัย (Sig=.023) ตามลำดับ

ตาราง 8 แสดงการตั้งสมมติฐานและผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ

สมมติฐาน	ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	Sig
1.การถือครองที่ดินมีความสัมพันธ์กับสาเหตุของการเป็นหนี้	การถือครองที่ดิน(ที่ดินของตนเอง/ที่ดินของตนเองและไม่ใช่ของตนเอง/ที่ดินของคนอื่น(ที่เช่า))	หนี้จากการประกอบอาชีพ หนี้จากเหตุสุตวิสัย	.113 .001
2.จำนวนที่ดินที่ถือครอง(ที่ตนเอง)มีความสัมพันธ์กับสาเหตุของการเป็นหนี้	จำนวนที่ดินที่ตนเอง(1-5 ไร่/6-10 ไร่/11-15 ไร่/16-20 ไร่ขึ้นไป)	หนี้จากการประกอบอาชีพ หนี้จากเหตุสุตวิสัย	.218 .003
3.จำนวนที่ดินที่ถือครอง(ที่เช่า)มีความสัมพันธ์กับสาเหตุของการเป็นหนี้	จำนวนที่ดินที่เช่า(1-5 ไร่/6-10 ไร่/11-15 ไร่)	หนี้จากการประกอบอาชีพ หนี้จากเหตุสุตวิสัย	.095 .391
4.ค่าเช่าที่ดินมีความสัมพันธ์กับสาเหตุของการเป็นหนี้	ค่าเช่าที่ดิน(1,500 – 1,800 บาท/1,801 – 2,000 บาท/ 2,001 – 2,500 บาท/ 2,501 – 3,000 บาท)	หนี้จากการประกอบอาชีพ หนี้จากเหตุสุตวิสัย	.969 .956
5.แหล่งน้ำทำการเกษตรในปัจจุบันมีความสัมพันธ์กับสาเหตุของการเป็นหนี้	แหล่งน้ำทำการเกษตร(ระบบชลประทาน/แหล่งน้ำตามธรรมชาติ(ลำคลอง หนอง บึง)/แหล่งน้ำของตนเอง(ขุดบ่อใช้เอง))	หนี้จากการประกอบอาชีพ หนี้จากเหตุสุตวิสัย	.936 .028

จากตาราง 8 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การถือครองที่ดินมีความสัมพันธ์กับสาเหตุของการก่อหนี้จากเหตุสุตวิสัย (Sig=.001) และ จำนวนที่ดินที่ถือครอง(ที่ตนเอง)มีความสัมพันธ์กับสาเหตุของการก่อหนี้จากเหตุสุตวิสัย (Sig=.003) และ แหล่งนำทำการเกษตรในปัจจุบันมีความสัมพันธ์กับสาเหตุของการก่อหนี้จากเหตุสุตวิสัย (Sig=.028) ตามลำดับ

ตาราง 9 แสดงการตั้งสมมติฐานและผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยด้านพฤติกรรมการกู้เงิน

สมมติฐาน	ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	Sig
1.หนี้สินปัจจุบันมีความสัมพันธ์กับสาเหตุของการเป็นหนี้	หนี้สินปัจจุบัน(มีหนี้สิน/ ไม่มีหนี้สิน)	หนี้จากการประกอบอาชีพ หนี้จากเหตุสุตวิสัย	.000 .637
2.จำนวนหนี้สินมีความสัมพันธ์กับสาเหตุของการเป็นหนี้	จำนวนหนี้สิน(ต่ำกว่า 50,000 บาท/50,001 – 100,000 บาท/100,001 – 200,000 บาท/ 200,0001 – 300,000 บาทขึ้นไป)	หนี้จากการประกอบอาชีพ หนี้จากเหตุสุตวิสัย	.322 .064
3.แหล่งเงินกู้มีความสัมพันธ์กับสาเหตุของการเป็นหนี้	แหล่งเงินกู้(ธนาคารเพื่อ การเกษตรและสหกรณ์/ กองทุนหมู่บ้าน/ สหกรณ์การเกษตร/ ธนาคารพาณิชย์ และ สถาบันการเงินอื่น ๆ)	หนี้จากการประกอบอาชีพ หนี้จากเหตุสุตวิสัย	.104 .183
4.เหตุผลที่กู้ยืมเงินมีความสัมพันธ์กับสาเหตุของการเป็นหนี้	เหตุผลที่กู้ยืมเงิน(เพื่อการ ลงทุนประกอบอาชีพ/ เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน/ เพื่อการศึกษาของบุคคล ในครอบครัว/	หนี้จากการประกอบอาชีพ หนี้จากเหตุสุตวิสัย	.012 .006

เพื่อเหตุผลอื่น ๆ)

5.อัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์กับสาเหตุของการเป็นหนี้	อัตราดอกเบี้ย(น้อยกว่า หรือเท่ากับ ร้อยละ 5 /ปี/ ร้อยละ 5-10 /ปี/ ร้อยละ 15 – 20 /ปี/ ร้อยละ 25 -30 / ปีขึ้นไป)	หนี้จากการประกอบอาชีพ หนี้จากเหตุสุดวิสัย	.000 .128
6.ภาระหนี้สินที่ต้องชำระมีความสัมพันธ์กับสาเหตุของการเป็นหนี้	ภาระหนี้สิน(ต่ำกว่า 50,000 บาท/ 50,001 – 100,000 บาท/ 100,001 – 200,000 บาท/200,0001 – 300,000 บาทขึ้นไป)	หนี้จากการประกอบอาชีพ หนี้จากเหตุสุดวิสัย	.003 .000

จากตาราง 9 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า หนี้สินปัจจุบันมีความสัมพันธ์กับสาเหตุของการก่อหนี้จากการประกอบอาชีพ(Sig=.000) และ เหตุผลที่กู้ยืมเงินมีความสัมพันธ์กับสาเหตุของการก่อหนี้จากการประกอบอาชีพ (Sig=.012) หนี้จากเหตุสุดวิสัย(Sig=.006) และอัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์กับสาเหตุของการก่อหนี้จากการประกอบอาชีพ(Sig=.000) และ ภาระหนี้สินที่ต้องชำระมีความสัมพันธ์กับสาเหตุของการก่อหนี้จากการประกอบอาชีพ(Sig=.003) และหนี้จากเหตุสุดวิสัย (Sig=.000) ตามลำดับ

สรุปและอภิปรายผล

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย 50 คน ร้อยละ 55.6 รองลงมาคือเพศหญิง จำนวน 40 คน ร้อยละ 44.4 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มากที่สุด จำนวน 52 คน ร้อยละ 57.8 มีสถานภาพสมรสมากที่สุด จำนวน 59 คน ร้อยละ 56.6 มีการศึกษาระดับมัธยมตอนต้นที่สุด จำนวน 35 คน ร้อยละ 38.9 มีจำนวนสมาชิกระหว่าง 4-6 คนมากที่สุด จำนวน 48 คน ร้อยละ 53.3 ประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด จำนวน 89 ร้อยละ 89.9 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท มากที่สุด จำนวน 71 คน ร้อยละ 78.9 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครัวเรือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาทมากที่สุด จำนวน 54 คน ร้อยละ 60.0 คนตามลำดับ ผลการวิเคราะห์สาเหตุการเป็นของเกษตรกร ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย (\bar{X} = 2.26, SD = 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายสาเหตุ ทั้ง 2 สาเหตุ ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ก่อหนี้จากการประกอบอาชีพ (\bar{X} = 2.99, SD = 0.79)และก่อหนี้จากเหตุสุดวิสัย (\bar{X} = 1.60, SD = 0.67) ผลการทดสอบสมมติฐาน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดหนี้จากการประกอบอาชีพ คือ 1.จำนวนสมาชิกในครอบครัว(Sig=.000) 2.หนี้สินในปัจจุบัน(Sig=.000) 3.อัตราดอกเบี้ย (Sig=.000) และ 4.ภาระหนี้สินที่ต้องชำระ(Sig=.003) และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดหนี้จากเหตุสุดวิสัย คือ 1.การถือครองที่(Sig=.001) 2.จำนวนที่ดินที่ถือครอง(ที่ตนเอง)(Sig=.003) และ 3.ภาระหนี้สินที่ต้องชำระ(Sig=.000) ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะสำหรับกรวิจัยครั้งต่อไป

1. การทำวิจัยในครั้งต่อไป ควรจะเพิ่มคำถามปลายเปิด เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับหนีจากการประกอบอาชีพและหนี้ที่เกิดจากเหตุสุดวิสัย เพื่อที่จะนำมาข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไข
2. การทำวิจัยครั้งต่อไปควรจะมีการไปสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เพื่อที่จะได้เก็บรวบรวมข้อมูลได้ดีกว่านี้

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาระหนี้สินของเกษตรกร บ้านท่าช้าง หมู่ที่ 7 ตำบลทับผึ้ง อำเภอสรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย” สำเร็จลงได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลืออนุเคราะห์ข้อมูลจากเกษตรกร บ้านท่าช้าง หมู่ที่ 7 ตำบลทับผึ้ง อำเภอสรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานการศึกษาครั้งนี้จะมีประโยชน์ต่อนักศึกษาและผู้สนใจโดยทั่วไป โดยนางงานที่ศึกษานี้ไปพิจารณาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัจจัยที่ส่งผลต่อภาระหนี้สินของเกษตรกรในอนาคต คณะผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่ได้กล่าวนามและไม่ได้กล่าวนามมา ณ โอกาสนี้

บรรณานุกรม

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2557). *หลักสถิติ*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ณัฐพงษ์ ท่วมจันทร์. (2555). *การศึกษาภาวะหนี้สินและแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหางว อำเภอบึง จังหวัดเชียงราย(รายงานอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, เชียงราย.
- นฤมล ลือชา. (2553). *ปัญหาหนี้สินเชิงซับซ้อนกับศักยภาพและข้อจำกัดของการแก้ปัญหาโดยชุมชน : กรณีศึกษาบ้านวังหมื่น ตำบลสันโป่ง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่(วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- นิชานา เทพนาทิจ. (2554). *ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้สินของเกษตรกรที่ยากจนมาก ในจังหวัดพะเยา(รายงานอิสระปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, กรุงเทพฯ.
- ปิยวรรณ ชัยมาทิกุล. (2557). *แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ตำบลเชียงแรง อำเภอกู่ซาง จังหวัดพะเยา(รายงานอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, เชียงราย.
- พิชญา ผลปราชญ์. (2553). *หนี้สินครัวเรือนเกษตรกรในตำบลหนองแวง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว (วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- มนตรี สังข์ทอง. (2557). *หลักสถิติ*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- วีระ พรหมนาม. (2553). *ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หน่วยอำเภอชนบท สาขาชนบท สำนักงานจังหวัดขอนแก่น(รายงานอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- สุกานดา กลิ่นขจรและนรรฐ รัตน์วี. (2556). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของเกษตรกร จังหวัดนครราชสีมา กรณีศึกษาอำเภอด่านขุนทด และอำเภอโนนสูง*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน, นครราชสีมา.